

A szöveg jelentése

Keresd ki Vörösmarty Mihály *Szózat* című verséből a kiemelt szavak jelentését alkotó jelentéselemeket! Keress néhány ismétlődést, összefüggést, és foglald össze pár mondatban!

Vörösmarty Mihály: *Szózat* (részlet)

Hazádnak rendületlenül

Légy *híve*, oh magyar;

Bölcsőd az s *majdan sírod* is,

Mely ápol s eltakar.

A nagy *világon* e kívül

Nincsen számodra hely;

Áldjon vagy verjen sors keze;

Itt *élned, halnod* kell.

Ez a *föld*, melyen annyiszor

Apáid vére folyt;

Ez, melyhez minden *szent* nevet

Egy *ezredév* csatolt.

Itt *küzdtenek honért* a *hős*

Árpádnak *hadai*;

Itt törtek össze rabigát

Hunyadnak karjai.

Szabadság! itten hordozák

Véres zászlóidat,

S *elhulltanak* legjobbaink

A hosszú *harc* alatt.

A kiemelt szavak jelentését alkotó jelentéselemek:

hazádnak: hely, otthon, ország

rendületlenül: szilárd, határozott

híve: hűség

bölcsőd: születés, gyermek

majdan: idő, később

sírod: hely, halál, eltemetés, kereszt, föld, test

világon: hely, emberek, országok

áldjon: pap, szentség, vallás

élned: élet

halnod: halál

föld: hely, terület

apáid: szülő, születés, nevelés

vére: folyadék, piros, élet, test

szent: nagyon magas, szentség, vallás

ezredév: idő, sok

küzdtenek: harc, háború, cél

honért: haza, ország, otthon

hős: harc, küzdelem, háború, másokért

hadai: harc, háború, emberek

véres: piros, halál, durva, sérülés

elhulltanak: halál, állat, föld

harc: háború, küzdelem

Ismétlődések és összefüggések

Több hely-jelentéselemet hordozó szót találunk, például: hazádnak, bölcsőd, sírod, világon, föld, honért. Az idővel kapcsolatos két szó, a majdan és az ezredév is nagyobb időtávot jelent. Gyakoriak a harccal kapcsolatos jelentések, például küzdenek, hős, hadai, véres, elhulltanak, harc, és mindezek egymás közelében találhatóak, összetartják az adott rész szövegét. Kétszer előkerül valamilyen szentséggel, vallással kapcsolatos jelentés, például: áldjon, szent.

A vér szó kétszer fordul elő, egyszer a „vére folyt” kifejezésben, illetve a „véres” melléknévi alakban. Az elsőnél látszik, hogy a közeli szó konkretizálja a jelentést: a vér akár az életre is utalhatna, de a folyttal együtt épp az ellenkezője. A véres önmagában is negatív jelentésű.